

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«МЕТОДИЧНА РОБОТА ТА ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ»

7-й семестр, 2025 рік

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність
011 Освітні,
педагогічні науки
Освітній рівень
бакалавр

**Назва кафедри
та викладач /
викладачі**

Кафедра педагогіки

Викладач: Саюк В. І. – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету

Інформація про викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pedahohiky-pf-npu/pro-kafedru-ped>

E-mail: v.i.sayuk@udu.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Оволодіння студентами знаннями про методичну роботу і основи педагогічного консультування для формування умінь і навичок у професійній діяльності та розвитку власної творчої індивідуальності.

Основні завдання: усвідомлення поняття і змісту методичної роботи та педагогічного консультування, мети і принципів консультативної діяльності, основних функцій і напрямів методичної роботи, вимог до особистості педагогів-організаторів культурно-освітньої діяльності та рекреації як методистів і консультантів;

- оволодіння методами і формами методичної роботи та педагогічного консультування у галузі освіти;

- набуття знань і практичних умінь із організації методичної роботи та педагогічного консультування у закладах культурно-освітньої дозвілєвої діяльності;

- ознайомлення з сучасними інформаційними технологіями в методичній роботі та педагогічному консультуванні;

- стимулювання потреби студентів у самовдосконаленні та постійному фаховому розвитку.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі *Навчальна дисципліна вибіркова*

III. Обсяг навчальної дисципліни	<i>Кількість кредитів</i>	<i>6 кредитів</i>
	<i>Загальна кількість годин</i>	<i>180</i>
	<i>Лекційні заняття</i>	<i>26</i>
	<i>Семінарські/практичні заняття</i>	<i>20/20</i>
	<i>Самостійна робота</i>	<i>114</i>

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Методична робота у закладах культурно-дозвілєвої діяльності.

Тема 1.1. Предмет, мета і завдання інтегрованого курсу «Методична робота та основи педагогічного консультування»

Предмет, мета і завдання курсу «Методична робота та основи педагогічного консультування». Історичні витоки становлення і розвитку методичної роботи. Методична робота у закладах і установах освіти. Нормативно-правове забезпечення методичної роботи у закладах і установах освіти. Головні цілі і завдання методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності у сучасних умовах. Провідні принципи методичної роботи. Функції методичної роботи.

Тема 1.2. Зміст методичної роботи у закладах і установах освіти

Зміст методичної роботи у закладах і установах освіти. Зміст методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності. Напрями методичної роботи у закладах і установах освіти. Сучасні вимоги до методистів і консультантів закладів культурно-дозвілєвої діяльності. Розподіл функцій методистів і відповідальності в колективі.

Тема 1.3. Методи методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності

Поняття методів методичної роботи. Специфіка та суть методів методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності. Класифікація методів методичної роботи. Характеристика методів методичної роботи. Умови застосування методів методичної роботи у культурно-дозвілєвій діяльності. Переваги і недоліки методів методичної роботи.

Тема 1.4. Форми методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності

Поняття форм методичної роботи. Класифікація форм методичної роботи. Характеристика форм методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності. Умови застосування форм методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності. Переваги і недоліки застосування форм методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності.

Тема 1.5. Інформаційні технології у методичній роботі

Роль інформаційних технологій у методичній роботі закладів культурно-дозвілєвої діяльності. Створення баз даних інформації. Використання Веб технології у методичній роботі і дистанційне консультування. Вимоги до джерел інформації. Способи передачі інформації у методичній роботі: усна мова, письмове повідомлення, телебачення, радіо, скайп, факс, електронна пошта. Засоби масової передачі інформації: публікації в пресі, повідомлення й інтерв'ю по радіо і телебаченню, інформування через Інтернет, міжнародні, всеукраїнські та регіональні освітні виставки. Переваги та недоліки способів передачі інформації.

Тема 1.6. Організація методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності

Планування методичної роботи у закладах культурно-дозвілєвої діяльності. Методичне забезпечення закладів культурно-дозвілєвої діяльності. Вивчення, узагальнення і впровадження кращого досвіду культурно-дозвілєвої діяльності. Організація та проведення методичних заходів у закладах культурно-дозвілєвої діяльності.

Специфіка управління методичною роботою у закладах культурно-дозвілєвої діяльності. Оцінювання роботи методистів закладів культурно-дозвілєвої діяльності.

Модуль 2. Теорія і практика педагогічного консультування.

Тема 2.1. Педагогічне консультування у професійній діяльності педагогів-організаторів культурно-дозвілєвої діяльності

Поняття педагогічного консультування, його суть і специфічні риси. Становлення і розвиток педагогічного консультування в Україні та за кордоном. Головні цілі і завдання педагогічного консультування. Основні принципи педагогічного консультування. Функції педагогічного консультування. Теоретичні концепції у консультуванні.

Тема 2.2. Процес консультування: зміст і структура

Поняття процесу консультування. Головні підходи до визначення структури процесу консультування. Основні етапи процесу педагогічного консультування та їх зміст.

Процедури та техніки у процесі педагогічного консультування.

Тема 2.3. Моделі консультаційної взаємодії

Поняття моделей консультаційної взаємодії. Головні підходи до класифікація моделей консультаційної взаємодії. Збережувальна модель консультування, її суть та умови застосування. Модель бар'єрного консультування та особливості її застосування. Інструктивна модель консультування та умови її застосування. Особливості застосування мотиваційної моделі консультування.

Тема 2.4. Методи педагогічного консультування

Суть і специфічні особливості методів педагогічного консультування. Консультативна бесіда як основний метод роботи консультанта. Методи соціометрії у педагогічному консультуванні. Особливості та правила ведення діалогу з клієнтом. Вербальні та невербальні засоби спілкування у педагогічному консультуванні. Методи візуальної психодіагностики у педагогічному консультуванні. Групові та індивідуальні методи педагогічного консультування та їх специфічні риси.

Тема 2.5. Технології педагогічного консультування

Поняття та зміст технологічного підходу у педагогічному консультуванні. Технології педагогічного консультування та їх специфічні риси. Супервізія у педагогічному консультуванні. Технологія проведення телефонного й он-лайн консультування. Модерація як вид і технологія професійного консультування. Наставництво у професійній діяльності консультанта. Тьюторство у педагогічному консультуванні, його суть і зміст. Технологія коучингу у педагогічному консультуванні.

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку та інше містяться у курсі у Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=6495>

V. Результати навчання

ПРН1. Володіти основними знаннями і поняттями з педагогіки, історії педагогіки, психології, основ науково-педагогічних досліджень, теорії і методики культурно-дозвілдової діяльності та рекреації.

ПРН3. Уміти конструктивно розв'язувати проблемні задачі, здійснювати суб'єкт-суб'єктну педагогічну взаємодію на етичних основах та загальнолюдських цінностях.

ПРН6. Уміти виявляти інтереси і потреби населення в різних видах культурно-дозвілдової діяльності та рекреації з урахуванням специфіки, віку, статі, освіти.

ПРН9. Здатність впроваджувати новаторський досвід роботи з дітьми, підлітками, дорослими, залучати їх до активної культурно-дозвілдової діяльності.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	оцінювання на семінарських і практичних заняттях, виконання самостійних завдань, модульні тести
Підсумковий контроль	залік у 7 семестрі

Залік як форма підсумкового контролю полягає в оцінюванні рівня володіння здобувачами навчальним матеріалом з дисципліни за результатами виконання усіх видів навчальних завдань, що виносяться на поточний контроль, тобто за результатами поточної успішності. Поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Здобувач одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів з дисципліни.

Критерії оцінювання знань студентів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на практичних, лабораторних і семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульних тестів. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних, лабораторних і семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, наукових журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

«Творчий рівень» (90-100 балів) - знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, узагальненими, системними; він вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

«Високий рівень» (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни у повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

«Достатній рівень» (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати досить ґрунтовно висновки.

«Задовільний рівень» (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово. Оцінка "задовільно" виставляється тим здобувачам освіти, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни або мають потенційні можливості (резерви) для їх засвоєння під керівництвом викладача.

«Низький рівень» (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу. Оцінка "задовільно" виставляється тим здобувачам освіти, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни або мають потенційні можливості (резерви) для їх засвоєння під керівництвом викладача.

Незадовільний рівень:

«Незадовільно» (0-59 балів) - виставляється здобувачу освіти, який при відповіді на питання з навчальної дисципліни допустив серйозні помилки, не показав знань з навчально-програмного матеріалу. Відповідь здобувача вищої освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти УДУ імені Михайла Драгоманова.

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щопонеділка після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювання: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доздати/перездати завдання може упродовж двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доздання й перездання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

1) реферативні повідомлення, доповіді під час семінарських занять – 5 балів;

2) практичні (творчі) роботи – 6 балів;

3) модульні тести – 10 балів.

**VIII. Основні
інформаційні
ресурси**

Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle:
<https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=6495>

Бартош В. Творчі підходи до організації методичної роботи з педагогічними кадрами. Сучасні форми роботи з педкадрами / упоряд. М. К. Голубенко. Київ : Шкільний світ, 2010. С. 47–65.

Безкровний М. Ф. Організація інформаційно-консультаційної діяльності. Київ : Каравела, 2011. 492 с.

Гапончук О. М. Консультаційна діяльність у загальноосвітньому навчальному закладі : зарубіжний досвід. *Педагогічний часопис Волині*. 2017. №3 (6). С. 54-61.

Гуменюк В. В., Наумчук І. А. Науково-методична робота з педагогічними кадрами. Кам'янець-Подільський : ПП Машак М. І., 2005. 160 с.

Дем'янюк І. В., Дем'янюк Т. Д. Формування сучасної парадигми науково-методичної роботи з педагогами. *Інноватика у вихованні*. 2017. Вип. 5. С. 17-23.

Зубкова Н. Методичне забезпечення освіти. *Методист*. 2016. № 2 (50). С. 3-4.

Інноваційні форми науково-методичної роботи із педагогічними працівниками. Черкаси : Вид-во Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, 2011. 88 с.

Костюшко Ю., Білошицька Т. Модель підготовки майбутніх учителів до педагогічного консультування. *Нові технології навчання*. 2020. Вип. 94. С. 190-195.

Половенко О. В. Науково-методичний супровід професійного розвитку педагогів в умовах модернізації освітнього простору. Кіровоград : КЗ «Кіровоградський інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2014. 44 с.

Присяжнюк Л. А., Уманська Н. А. Використання інноваційних форм методичної роботи з педагогами в закладах освіти. *Young Scientist*. 2018. № 5.2 (57.2). С. 117-121.

Саюк В. І. Методи консультування у професійній діяльності педагога-дорадника : метод. рекомендації. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 26 с.

Саюк В. І. Педагогічне консультування як професійна діяльність : метод. рекомендації. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 24 с.

Саюк В. І. Теоретичні основи методичної роботи та педагогічного дорадництва : метод. рекомендації. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 48 с.

Саюк В. І. Технології педагогічного консультування : метод. рекомендації. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 50 с.

Рибак О. На допомогу методисту навчального закладу. *Методист*. 2018. № 1(73). С. 62-67

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри педагогіки протокол № __1__ від __25__ серпня 2024 р.

